

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Πέρα από την «προσφυγική κρίση»: διερευνώντας πρότυπα ενσωμάτωσης προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα – BRECHt»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δημήτρης Παρσάνογλου

Εκλαϊκευμένος τίτλος: Πέρα από την «προσφυγική κρίση»: διερευνώντας πρότυπα ενσωμάτωσης προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα – BRECHt

Επιστημονική Περιοχή: Κοινωνικές Επιστήμες

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Σχολή Ανώτατων Σπουδών στις Κοινωνικές Επιστήμες, Γαλλία

Φορέας Υποδοχής: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Ελλάδα

Συνεργαζόμενος Φορέας: -

Ποσό Χρηματοδότησης: 270.000 ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 3 χρόνια

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

«Πέρα από την «προσφυγική κρίση»: διερευνώντας πρότυπα ενσωμάτωσης προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα – BRECHt»

Μετά τον Μάρτιο 2016 και τις εξελίξεις σχετικά με το κλείσιμο της «βαλκανικής οδού» και την Κοινή Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου, μια νέα πραγματικότητα εγκαθιδρύθηκε και στις δυο πλευρές των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Οι αφίξεις μέσω του Αιγαίου Πελάγους σταθεροποιήθηκαν παρά κάποιες διακυμάνσεις σε συνάρτηση με τις πολιτικές συγκυρίες που διαμορφώνουν τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, ενώ τα προγράμματα επανεγκατάστασης και μετεγκατάστασης εισήγαγαν νέους μηχανισμούς ρύθμισης. Επιπλέον, η Ελλάδα που θεωρούνταν και λειτουργούσε ως το Μάρτιο 2016 ως ένας καθαρά χώρος μετάβασης στη διαδρομή των προσφύγων από τη Μέση Ανατολή ως την Κεντρική και Δυτική Ευρώπη, αντιμετωπίζει την αμετάκλητη πραγματικότητα ότι ένας συγκεκριμένος αριθμός προσφύγων θα παραμείνει στο έδαφός της.

Ο πρωταρχικός στόχος αυτού του προγράμματος είναι να διερευνήσει με συστηματικό τρόπο τη «διαχείριση» των πρόσφατων προσφυγικών εισροών σε μια χώρα που προσδιορίζεται ως χώρα «τράνζιτ». Τα αποτελέσματα του προγράμματος αναμένεται να ενισχύσουν τη γνώση πάνω στη διαχείριση της μετανάστευσης και να παράσχουν σχετικές καινοτόμες προτάσεις πολιτικής. Επιπλέον, το πρόγραμμα στοχεύει στο να προβληματικοποιήσει την έννοια του «τράνζιτ» και να εξετάσει τις συγκεκριμένες χρονικότητες και χωρικές που παράγονται για και από τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο. Υπό αυτή την έννοια, θα ανιχνεύσει πρότυπα κοινωνικής ένταξης των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα, κυρίως αυτών που έχουν «εγκλωβιστεί» στη χώρα, τόσο στα νησιά όσο και στην ενδοχώρα, εξαιτίας συγκεκριμένων εξελίξεων που αφορούν στο συνοριακό καθεστώς της ΕΕ.

Θα διεξαχθεί έρευνα σε τρεις θεματικές περιοχές: α) στέγαση και φιλοξενία, β) εκπαίδευση και κατάρτιση και γ) απασχόληση και αγορά εργασίας. Τα ευρήματα της έρευνας, οι προτάσεις πολιτικής καθώς και καινοτόμα εργαλεία διάχυσης της πληροφορίας, όπως η ανάπτυξη μιας εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα, θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση των δυνατοτήτων ένταξης και για τις δυο πλευρές του προσφυγικού συνεχούς, δηλαδή και για τους πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο και για την κοινωνία «υποδοχής».

Το έργο BREcht έχει βάσιμες προοπτικές να παράγει μακροπρόθεσμα κοινωνικά οφέλη. Αναμένεται τα αποτελέσματα της έρευνας στο πλαίσιο του έργου να τροφοδοτήσουν τις πολιτικές για τους πρόσφυγες σε διάφορα επίπεδα και κλάδους. Τα παραγόμενα αποτελέσματα του BREcht θα χρησιμεύσουν ως μια πολύτιμη πηγή ανεξάρτητης επιστημονικής γνώσης για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, από την κεντρική διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση ως τους εκπροσώπους Μη-κυβερνητικών Οργανώσεων και προσφυγικών συλλόγων. Θα παράσχουν ιδέες σε όσους συμμετέχουν στο δημόσιο διάλογο γύρω από την Ελλάδα και την Ευρώπη εν γένει σε σχέση με το πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί η τρέχουσα «προσφυγική κρίση» και η κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο.

Το ερευνητικό έργο BREcht θα συμβάλει στη βελτίωση των σχετικών πολιτικών στη βάση στοιχείων που προέρχονται από την έρευνα πεδίου. Επομένως, θα έχει τη δυνατότητα παράγει μακροπρόθεσμα κοινωνικά οφέλη για τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο που αγωνίζονται να εισέλθουν και να σταθεροποιήσουν τη θέση τους στις ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Η χρηματοδότηση του ΕΛΙΔΕΚ με σκοπό την ενίσχυση μεταδιδακτόρων ερευνητών σηματοδοτεί πρώτα από όλα μια στροφή προς την ενίσχυση της ίδιας της πρωτογενούς έρευνας στη χώρα.

Δεδομένης της οικονομικής στενότητας των τελευταίων χρόνων, αλλά και της διαχρονικής παραμέλησης της πρωτογενούς έρευνας, κυρίως στις κοινωνικές επιστήμες, οι διέξοδοι του επιστημονικού δυναμικού της χώρας ήταν από περιορισμένες έως ελάχιστες. Πέρα από το άμεσο όφελος που σχετίζεται με τη δυνατότητα αξιοπρεπούς διαβίωσης για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αυτού του τύπου οι χρηματοδοτήσεις παράγουν και δυο άκρως σημαντικά κοινωνικά οφέλη: αποτρέπουν, έστω και παροδικά, τη φυγή εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και θέτουν τους όρους για πρωτότυπη ερευνητική και θεωρητική παραγωγή γύρω από διάφορες όψεις του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού, αυξάνοντας τις πιθανότητες να ξεπεραστεί η απλή αναπαραγωγή θεωρητικών σχημάτων από άλλα κοινωνικά πλαίσια, που συνήθως επιστρατεύονται προκειμένου να ερμηνευτούν πλευρές της κοινωνίας μας.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος

Παράνογλου Δημήτρης

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2,
Τ.Κ.17121, Νέα Σμύρνη, Αθήνα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr